

خونریزی گوارشی

یکی از دلایل مراجعه به اورژانس‌های داخلی و جراحی، خونریزی از دستگاه گوارش است. زمانی که فرد دچار استفراغ خونی می‌شود تشخیص آسان است.

خونریزی گوارشی

جام جم آنلاین: یکی از دلایل مراجعه به اورژانس‌های داخلی و جراحی، خونریزی از دستگاه گوارش است. زمانی که فرد دچار استفراغ خونی می‌شود تشخیص آسان است.

مشکل زمانی بروز می‌کند که فرد دچار خونریزی می‌شود، اما نشانه‌ها واضح و آشکار نیست. تصور کنید که مرد مسنی را به اورژانس آورده‌اند که دچار سنکوپ شده است.

در بررسی بیمار مشکلی در قلب و مغز وی پیدا نمی‌شود، اما در آزمایش خون متوجه کم‌خونی شدید بیمار می‌شوند. در حین شرح حالی که از بیمار گرفته می‌شود، عنوان می‌کند که مدفوعش از دو هفته قبل به رنگ سیاه و به مانند قیر شده است.

در بررسی نمونه ارسالی به آزمایشگاه از نظر بررسی خون در مدفوع پاسخ مثبت گزارش می‌شود. اگر بیمار مطلع بود که رنگ مدفوع سیاه به معنای خونریزی است هیچ‌گاه دچار سنکوپ نمی‌شد.

همیشه خونریزی گوارشی با دفع خون روشن همراه نیست. گاهی فرد دچار استفراغی به رنگ قهوه‌ای می‌شود که به اشتباه آن را به غذای مانده در معده ارتباط می‌دهد.

بعضی افراد به دلیل خونریزی آهسته و تدریجی، علامتی مثل تغییر رنگ مدفوع ندارند و ممکن است با علائمی به پزشک مراجعه کنند که از تشخیص خونریزی بسیار به دور باشد.

بسیاری از افراد مسن دچار سنکوپ، سرگیجه و حتی درد قفسه سینه می‌شوند. ممکن است این افراد با سرگیجه به پزشک مراجعه کنند و تنها یافته در معاینه آنها فشار خون پایین باشد. در این شرایط معمولاً فشار خون پایین با ضربان قلب بالا و تپش همراه است.

علل بروز خونریزی گوارشی شامل زخم یا التهاب در لوله گوارشی، تورم و پرخونی در مبتلایان به نارسایی کبد (سیروز)، استفراغ مکرر و شدید، مصرف الکل یا داروهای مسکنی همچون بروفن، مفنامیک اسید، پیروکسیکام و آسپیرین است.

شناسایی علت خونریزی: اگر پزشک به خونریزی شک کند باید محل خونریزی را تشخیص داده و درمان را بر اساس محل خونریزی تعیین کند. برای شناسایی محل خونریزی بهترین روش استفاده از دستگاه برای مشاهده دستگاه گوارش است.

برای مشاهده بخش فوقانی دستگاه گوارش از دستگاه آندوسکوپ و برای مشاهده بخش انتهایی دستگاه گوارش از کولونوسکوپ استفاده می‌شود. گاهی این وسایل علاوه بر امکان تشخیص، توانایی درمان علت مولد را هم دارند. برفرض در بیماران با نارسایی کبدی علاوه بر شناسایی محل خونریزی در مری، خونریزی عروقی را توسط آندوسکوپ کنترل می‌کنند.

درمان: مهم‌ترین نکته در درمان خونریزی گوارشی احیای فوری بیماران با مایعات تزریقی و حتی در موارد شدید با خون است. بسیاری از بیماران به دلیل خونریزی شدید و یا مداوم نیازمند تجویز فوری خون هستند. این بیماران باید فوراً تحت بررسی جهت تشخیص محل خونریزی قرار بگیرند.

پس از تشخیص و درمان اولیه جهت پایدار سازی بیمار و جبران خون از دست رفته باید درمان دارویی یا جراحی برای بیمار شروع شود. بسیاری از بیماران نیازمند درمان با چندین دارو هستند که عدم رعایت دقیق دارویی می‌تواند به عود بیماری منجر شود. افرادی که از داروهای مسکنی که نامبرده شد استفاده می‌کنند یا افرادی که مصرف الکل دارند باید مصرف این داروها و الکل را قطع کنند.

دکتر بهروز هاشمی - متخصص طب اورژانس